

BIJLAGEN

H4: Je bent zwanger

Uitkomstmaat	Omschrijving en gevolgen	Hoe vaak komt het voor?
<u>Laag geboortegewicht</u>	Hiervan is sprake wanneer het geboortegewicht lager is dan 2.500 gram. Bij een geboortegewicht lager dan 1.500 gram spreken we van een extreem laag geboortegewicht. Een te laag geboortegewicht verhoogt de kans op hartziekten, stoornissen met piepende ademhaling en vroegtijdige sterfte op latere leeftijd (Zhao, Wang, Belbasis).	Ongeveer 6% van de baby's die in Nederland geboren worden hebben een laag geboortegewicht. Meestal komt dat omdat deze kinderen te vroeg worden geboren.
<u>Klein voor de zwangerschapsduur</u>	Hiervan is sprake wanneer het geboortegewicht een bepaalde mate onder de geboortegewichtscuurven zit, waarbij een onderscheid wordt gemaakt in geslacht (Hoftiezer-gewichtpercentielen). Een kleinere lengte wordt meestal (70-90%) in het eerste jaar ingehaald, maar niet altijd (Cho and Suh 2016). Een laag geboortegewicht voor de zwangerschapsduur verhoogt de kans op sterfte rond de geboorte en meer (buik)vet op volwassen leeftijd, wat een risicofactor is voor hart- en vaatziekten en diabetes type 2 (JGZ 2013; Cho and Suh 2016).	Ongeveer 11% van de baby's die in Nederland geboren worden hebben een laag geboortegewicht voor de zwangerschapsduur.
<u>Zwangerschapsvergiftiging (pre-eclampsie)</u>	Bij zwangerschapsvergiftiging (pre-eclampsie) is er sprake van een hoge bloeddruk en eiwitverlies via de urine. Zelden treedt dit op voor de 20 ^{ste} week van de zwangerschap. Dit is een ernstige complicatie die bij ongeveer 1-3% van de zwangerschappen optreedt. Vrouwen die zwangerschapsvergiftiging hebben	Ongeveer 0,5-3,5% van de zwangere vrouwen in Nederland krijgt pre-eclampsie (KNOV 2011).

	<p>gehad, hebben een grotere kans op het krijgen van hart- en vaatziekten, beroerte en diabetes type 2 (Brown et al. 2013; Wu et al. 2016).</p>	
<u>Miskraam</u>	<p>Er is sprake van een miskraam wanneer de zwangerschap binnen 20 weken spontaan wordt beëindigd, of als de zwangerschapsduur onbekend is. Meestal gebeurt dit binnen 12 weken en zelden na 16 weken. Het risico op een miskraam neemt toe met de leeftijd.</p>	<p>Ongeveer 10-15% van de zwangere vrouwen (25-44 jaar) in Nederland eindigt met een herkenbare miskraam (NHG 2017).</p>
<u>Doodgeboorte</u>	<p>Er is sprake van een doodgeboorte wanneer de zwangerschap na 20 weken spontaan wordt beëindigd.</p>	<p>Ongeveer 0,5% van de zwangerschappen in Nederland eindigt met een doodgeboorte (Volksgezondheid.nl).</p>
<u>Vroeggeboorte</u>	<p>Er is sprake van vroeggeboorte (prematuriteit) wanneer een baby voor de 37ste zwangerschapsweek geboren wordt. Duurt de zwangerschap korter dan 32 weken dan spreken we van ernstige vroeggeboorte en korter dan 26 weken van extreme vroeggeboorte. Het merendeel van de vroeggeboortes vindt plaats tussen de 32-37 weken (Volksgezondheid.nl). De gevolgen zijn afhankelijk van de zwangerschapsduur. Hoe onrijper de organen zijn, hoe ernstiger de gevolgen kunnen zijn. Een late vroeggeboorte (32-37 weken) verhoogt de kans op concentratie- en leerstoornissen en problemen met de voeding en luchtwegen (Volksgezondheid.nl). Ernstige vroeggeboorte (<32 weken) verhoogt de kans op chronische longaandoeningen, hart- en vaatziekten, hoge bloeddruk, diabetes type 2 en osteoporose (de Jong et al. 2012; Parkinson et al. 2013; Sonnenschein-van der Voort</p>	<p>Ongeveer 7% van de zwangerschappen in Nederland eindigen met een vroeggeboorte (levend en doodgeboren) (Volksgezondheid.nl).</p>

	et al. 2014; Luu et al. 2016; Been et al. 2014).	
<u>Foetaal Alcohol Syndroom</u>	Bij overmatige alcoholconsumptie tijdens de zwangerschap kan dat leiden tot het foetaal alcohol syndroom (FAS). Dat is een ernstige hersenbeschadiging bij het ongeboren kind. Symptomen zijn gezichtsafwijkingen (kleine schedel, lage oren, smalle oogspleetjes, kleine kin), afwijkingen aan hersenen, nieren en hart, vertraagde groei, slechte spiercoördinatie, hyperactiviteit en autistisch gedrag. Op latere leeftijd kan het leiden tot onder andere psychische klachten.	Ongeveer 0,35% van de mensen in Nederland heeft FAS (Popova et al. 2017)
<u>Apgar-score</u>	Om te beoordelen of de pasgeboren baby in goede conditie is, wordt 1, 5 en 10 minuten na de bevalling de Apgar-score bepaalt. In deze score wordt gekeken naar de ademhaling, spierspanning, reflexen, huidskleur en hartslag. Voor ieder onderdeel kunnen 0, 1 of 2 punten worden gegeven.	De meeste baby's worden geboren met een Apgar-score van 7-10 punten.